

LBRIS

We know
books

**MARK
TWIN
Aventurile lui
Huckleberry
Finn**

Traducere de Etelka Parasca

ROL
CRIS

Capitolul I

N-aveți de unde să știți cine sunt dacă n-ați citit cartea *Aventurile lui Tom Sawyer*, dar n-are a face. Cartea a fost scrisă de domnul Mark Twain, iar cele istorisite într-însa sunt în mare parte adevărate. A mai pus și de la el, pe ici pe colo – ia, o nimica toată –, dar, îndeobște, tot ce spune e adevărat. Cui nu i se întâmplă să mintă din când în când? Poate doar mătușii Polly, văduvei Douglas sau, cine știe, lui Mary.

În carte era vorba și despre Polly, mătușa lui Tom, și despre Mary, și despre văduva Douglas – și, precum v-am mai zis, în afară de unele lucruri trase de păr, cartea spunea adevărul adevărat.

Iată cum se isprăvea cartea: Tom și cu mine am găsit banii ascunși de tâlhari în peșteră și ne-am îmbogățit. Ne-am ales fiecare cu câte șase mii de dolari de aur. Un munte de bani, când îi puneai unul peste altul. Judele Thatcher i-a luat și i-a pus să clocească dobândă, câte un dolar pe zi, și asta tot anul, carevasăzică o grămadă de bani, cu care nu mai știai ce să faci. Văduva Douglas m-a înfiat, jurându-și să facă din mine un om ținut. Îmi venea tare greu să stau toată vremea în casă, din pricina văduvei care era groaznic de așezată și de tipică în tot ce făcea. De-aia, când n-am mai putut să rabd,

am șters-o. Mi-am pus zdrențele alea vechi și m-am mutat iar în poloboc, bucuros că-s slobod. Dar Tom Sawyer m-a dibăcit și mi-a dat de veste că are de gând să pună pe roate o bandă de hoți, în care, dacă m-aș întoarce la văduvă și m-aș face băiat de treabă, aș putea intra și eu.

Așa că m-am întors. Cum m-a văzut, văduva a început să bocească, zicând că-s o biată oaie rătăcită și multe altele, ce-i drept fără nicio răutate din parte-i. Apoi m-a vârat iarăși în hainele alea noi, în care m-apucau nădușelile și mă simțeam ca-n chingi. Și atunci vechea poveste a-nceput din nou. Când văduva suna clopoțelul pentru cină, trebuia să dau fuga numaidecât și, odată așezat la masă, n-aveam voie să încep să mănânc: trebuia să aștept până ce văduva, cu bărbia în piept, blagoslovea bucatele, cu toate că nu le lipsea nimica, atâta doar că fiecare fel era gătit în alt vas. Când le pui pe toate într-o strachină, e altceva: se amestecă între ele, se fac mai zemoase și ți-e mai mare dragul să le mănânci.

După cină, văduva își lua cartea și începea să mă dascălească despre Moise și coșulețul de papură. La-nceput ardeam de nerăbdare să știu ce-i cu el, dar când am aflat că Moise răposase de mult, nu m-am mai sinchisit de el, pentru că, între noi fie vorba, nu prea mă dau în vânt după ai morți.

Odată, când am vrut să fumez și eu o pipă, i-am cerut voie văduvei. Dar ți-ai găsit! Zicea că nu-i frumos, că-i un obicei mitocănesc și c-ar trebui să mă las de fumat. Așa-s unii oameni. Se apucă să ponegrească niște lucruri de care n-au habar! Văduva îi tot dădea zor cu Moise, un cetățean care nici măcar nu-i era rudă și care, fiind mort, nu mai putea fi

de folos nimănu; în schimb, mă învinuia întruna de o treabă care, orice s-ar zice, tot e bună la ceva. Unde mai pui că și văduva trăgea tutun pe nas, dar pas de-i spune ceva, ea cică avea dreptul.

Soră-sa, miss Watson, o fată bătrână, cu ochelari pe nas și cam sfrijită, care de câteva zile venise să stea la ea, m-a încolțit apoi cu un abecedar. M-a canonit așa cam un ceas, pân-a potolit-o văduva. Eram la capătul răbdărilor. O oră întreagă după aceea m-am plictisit de moarte, simțeam că înnebunesc. Miss Watson mă cicălea mereu: „Huckleberry, ia-ți picioarele de-acolo“, „Huckleberry, nu te gheboșa, stai drept“. Și după un minut începea iar: „Huckleberry, nu mai căsca și nu te mai întinde așa. De ce nu-ncerci să te porți ca lumea?“

Când a început să-mi vorbească despre iad, i-am spus cinstit că mi-aș dori să fiu acolo. Asta a scos-o din sărite, măcar că n-o spuseseam cu răutate. Nu voiam decât să plec – oriunde; numai să plec; doream o schimbare, de orice fel.

Mi-a zis atunci că nu se cade să vorbesc așa, că ea n-ar fi spus niciodată una ca asta și că, în ce-o privește, va face totul ca să ajungă în rai. Cât despre mine, socotind că nu-i nicio scofală să mă duc într-un loc unde o să vină și ea, m-am hotărât să nu-mi dau silința s-o însoțesc. Firește că nu i-am spus-o, ca să n-o ațât și mai mult – ar fi făcut gălăgie.

Miss Watson îi tot dădea înainte cu raiul. Așa-i era felul: când începea să-i turuie gurița, nu era chip s-o oprești. În rai – zicea ea – oamenii n-au altă treabă decât să se plimbe toată ziua și să cânte la harfă, în vecii vecilor. După părerea

LIBRIS | We know books

mea, nu era cine știe ce pricopseală, însă nu i-am spus nimic. Am întrebat-o numai ce crede: Tom Sawyer ar putea nimeri și el în rai? Firește că nu! mi-a răspuns ea. M-am bucurat din cale-afară: nu de alta, dar voiam să fiu împreună cu Tom.

Miss Watson m-a tot bătut la cap, pân-am simțit că obolesc și mă apucă stenahoria. În curând au fost chemați în casă negrii și, după rugăciune, toată lumea s-a dus la culcare. M-am suit în odaia mea, cu un capăt de lumânare în mână; l-am pus pe masă, m-am așezat pe un scaun lângă fereastră și am încercat să mă gândesc la ceva vesel, dar degeaba. Mă simțeam atât de stingher, încât mai c-aș fi vrut să mor. Stelele străluceau și frunzișul copacilor fremăta jalnic. De departe se auzea țipătul unei bufnițe, bocind pesemne vreun mort. P-ormă o ciuvică a început să cârâie și un câine să urle, semn că cineva avea să moară. Iar vântul îmi tot șoptea ceva la ureche și, nepricepând ce-mi spune, mă treceau fiori reci. Dinspre pădure se auzi apoi zgomotul pe care-l stârnesc strigoii când vor să ne spună ce au pe suflet și nu se pot face înțeleși; negăsindu-și tihnă în mormânt, sunt nevoiți să cutreiere drumurile și să se tângue noapte de noapte. Eram atât de abătut și de înfricoșat, încât tare aș fi vrut să am pe cineva lângă mine. Curând, un păianjen începu să mi se cațare pe umăr; i-am făcut vânt și a picat taman în flacăra lumânării. Până s-apuc eu să mă mișc, se și mistuise. Știam că e semn rău și că-mi aduce nenorocire – n-aveam nevoie ca cineva să mi-o spună. Și m-a cuprins un tremurici, de era cât pe-acți să-mi cadă țoalele de pe mine. M-am sculat și am ocolit de trei ori scaunul, făcându-mi cruce de fiecare dată.

Apoi mi-am legat c-un capăt de ață o șuviță de păr, ca să alung vrăjitoarele. Dar nu prea aveam eu încredere în chestia asta. Asemenea vrăji are rost să le faci când pierzi o potcoavă găsită, pe care voiai s-o atârni deasupra ușii, dar n-am auzit încă pe nimeni să spună că în felul ăsta ai putea scăpa de ghinion, după ce-ai omorât un păianjen.

M-am așezat iar, tremurând ca varga, și mi-am scos luleaua. Acum nu era primejdie să aflu văduva, fiindcă în toată casa domnea o liniște de mormânt. După nu știu câtă vreme, am auzit cum bate orologiul târgului – bang! bang! – de douăsprezece ori, apoi s-a lăsat din nou tăcerea, mai adâncă decât înainte. Dar în curând am auzit trosnind o creangă undeva în desișul copacilor – ceva se mișca pe-acolo. Am stat așa, fără să clipesc, trăgând cu urechea. Am deslușit cu greu un mieunat, colo jos. Strașnic! Am mieunat și eu încetișor de tot, am stins lumânarea și am sărit de pe fereastră pe acoperișul șopronului. De-acolo m-am lăsat în jos și m-am strecurat târâș printre copaci. Tom Sawyer era, firește, acolo. Mă aștepta.

Capitolul II

Am pornit tiptil spre marginea grădinii văduvei, pe o potecă pierdută printre copaci, aplecându-ne ca să nu ne lovim cu capul de crengi. Tocmai când treceam prin fața bucătăriei, m-am împiedicat de o rădăcină și am căzut cu zgomot. Ne-am ghemuit la pământ, ținându-ne răsufierea. Jim, negrul cel mare al domnișoarei Watson, ședea în pragul bucătăriei – îl vedeam bine, fiindcă în spatele lui pâlpaia o lumină. S-a ridicat și, întinzându-și gâtul, a ascultat cam un minut; apoi a strigat:

— Cine-i acolo?

A mai tras puțin cu urechea, apoi a pornit tiptil și s-a oprit chiar alături de noi. Mai c-am fi putut să-l atingem cu mâna. Am stat așa nu știu câte minute, fără să zicem nici „păs“, și pe deasupra mai eram și lipiți unul de altul. Mă apucase o mâncărime undeva, pe la gleznă, dar nu-ndrăzneau să mă scarpin. Pe urmă a început să mă mănânce urechea, apoi spinarea, tocmai între umeri. Simțeam că mor dacă nu mă scarpin. De-atunci am băgat de seamă de multe ori că, dacă te afli într-o societate simandicoasă sau la vreo înmormântare – sau dacă te duci la culcare când nu ți-e somn –, carevasăzică dacă te afli într-un loc unde nu

se cuvine să te scarpini, taman atunci te-apucă mâncărimea într-o mie de locuri deodată.

După un timp, Jim spuse:

— Hei, cine-i acolo? Unde ești? Să-mi sară ochii dacă n-am auzit ceva. Aha, știe Jim ce-i de făcut, șade aici, pân-aude iar zgomotu’.

Și se așază pe pământ, alături de noi. Își rezemă spinarea de un trunchi de copac și-și întinse picioarele, mai-mai să m-atingă. Începu să mă mănânce nasul așa de tare, că-mi dădură lacrimile. Dar nici gând să mă scarpin. Apoi mâncărimea trecu în nări și de-acolo mai departe. Nu mai știam ce să fac ca să stau locului. Cazna asta a ținut vreo șase-șapte minute, dar mie mi s-a părut o veșnicie. Acum mă mânca în vreo unsprezece locuri deodată. Simțeam că nu mai pot să rabd nicio clipă, dar m-am hotărât să-ncerc și mi-am încleștat fălcile. Tocmai atunci Jim începu să răsufle greu, apoi să sforăie. Parcă mi s-a luat o piatră de pe inimă!

Tom îmi făcu semn, șuierând printre dinți, și începurăm să ne târâm amândoi de-a bușilea, cu vreo zece pași mai încolo. Tom se opri și-mi șopti că ar fi nostim să-l legăm pe Jim de copac. Nu eram de aceeași părere: dacă se trezea? Ar fi făcut târăboi și atunci s-ar fi băgat de seamă că fugisem de-acasă. După un timp, Tom îmi spuse că n-are destule lumânări și că se duce în bucătărie să mai șterpelească vreo câteva. I-am zis că n-are rost să încerce – dacă se trezea Jim și venea după noi? Dar Tom zicea că face să încercăm, așa că ne-am furișat în bucătărie și am pus mâna pe trei lumânări, pentru plata cărora Tom lăsă pe masă un bănuț de cinci cenți. Apoi am

ieșit. Mă treceau nădușelile de nerăbdare. Dar ți-ai găsit ca Tom să plece! Ținea morțiș să se târască până la locul unde se afla Jim, ca să-i mai joace un renghi. Poate unde eram singur, iar în jur era atâta liniște, mi s-a părut lungă așteptarea.

Îndată ce Tom s-a întors, am luat-o pe potecă, de-a lungul gardului ce împrejmua grădina și încet-încet am ajuns în creștetul dealului povârnit, peste drum de casă. Tom îmi povesti cum îi scosese pălăria lui Jim și o agățase de o cracă deasupra lui. Jim se mișcase nițel, însă nu se trezise. A doua zi, Jim avea să se laude la toată lumea că fusese fermecat de niște vrăjitoare care-l încălecaseră și cutreieraseră cu el întreg ținutul, aducându-l după aceea la loc sub copac și atârându-i pălăria de o creangă, ca să-i arate cu cine avusese de-a face. După încă o zi, Jim avea să spună că vrăjitoarele i se urcaseră în cărcă și-l călăriseră până hăt-departe, la New Orleans. De la o zi la alta, Jim lungea călătoria, ajungând cu vremea să spună că vrăjitoarele îl purtaseră prin întreaga lume, că-l sleiseră de puteri și-i învinețiseră spinarea. Jim era atât de mândru de ce pățise, că nici nu se mai uita la ceilalți negri. Veneau să-i asculte povestea negrii din împrejurimi și nu era altul mai vestit ca el în tot ținutul. Negrii veniți de departe rămăneau cu gura căscată, măsurându-l cu privirea din cap până-n picioare ca pe nu știu ce minunăție. Negriiăștia au obiceiul să stea pe întuneric în bucătărie, lângă focul din vatră, și să sporovăiască despre vrăjitoare. De câte ori vreunul din ei începea să vorbească, dându-și aere că știe tot, Jim îi reteza vorba:

— Hm! Ce știi tu despre vrăjitoare?

Iar negrul cu pricina făcea fețe-fețe și trebuia să se așeze undeva, mai în fund.

Jim n-avea să se mai despartă niciodată de bănuțul acela de cinci cenți, pe care și-l legase cu o sforică în jurul gâtului. Zicea că-i un talisman pe care i-l dăduse diavolul cu mâna lui, spunându-i că poate lecui cu el pe oricine și că poate chema vrăjitoarele de câte ori voia, dacă șoptea vreo două vorbulițe talismanului. Nu spunea însă niciodată care erau vorbulițele. Veneau la el negri din toate colțurile ținutului și-i dăruiau tot ce aveau la ei, numai să le arate bănuțul de cinci cenți. Dar se fereau să-l atingă, știind că însuși diavolul îl ținuse în mână. De când îl văzuse pe diavol și fusese călărit de vrăjitoare, Jim nu mai muncea aproape deloc.

Când am ajuns cu Tom pe culmea dealului, ne-am aruncat privirile spre târgul din vale, unde clipeau trei-patru luminițe, pesemne în odăile cu oameni bolnavi. Deasupra noastră strălucea bolta înstelată, iar jos, lângă târg, șerpuia fluviul, lat de vreo milă, grozav de liniștit și măreț. Coborând dealul, ne-am întâlnit cu Joe Harper, Ben Rogers și alți doi-trei băieți care se ascuseseră în tăbăcăria veche. Am dezlegat o barcă și-am pornit la vale pe fluviu, vreo două mile și jumătate, până la știrbitura cea mare din coasta dealului, unde am și tras la mal.

Am intrat într-un pâlț de tufe, unde Tom ne-a pus pe fiecare să jurăm c-o să păstrăm taina, apoi ne-a arătat o văgăună în coasta dealului. Tufișurile erau mai dese acolo. Am aprins lumânările și ne-am târât pe brânci în văgăună, cale de vreo două sute de metri, până am dat de larg. Tom începu să cerceteze locurile de trecere și curând se vârî sub